

ОПТИМІЗАЦІЯ СТРУКТУРИ КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА З ПОЗИЦІЙ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Носирєв О.О., Мірзоян Д.Р.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків*

Оптимізація структури капіталу є однією зі складних проблем у фінансовому менеджменті. Це важливий етап стратегічного аналізу капіталу, який полягає у визначенні такого співвідношення між вартістю, втіленою у кошти підприємства, які йому належать і приносять прибуток, та вартістю, інвестованою в грошові кошти, що залучаються на основі їхнього повернення, за умови якого досягається максимальна ефективність діяльності підприємства. Оптимальна структура капіталу – це таке відношення використання власних і позикових засобів, при якому забезпечується найефективніша пропорційність між коефіцієнтом фінансової рентабельності та коефіцієнтом фінансової стійкості підприємства, тобто максимізується його ринкова вартість. Під час розрахунку оптимального співвідношення власного та позикового капіталу необхідно враховувати не тільки вже відпрацьовані методи оптимізації структури капіталу, але й показники резерву капіталу, рентабельності капіталу підприємства та кредитоспроможності.

Оптимізація структури капіталу підприємства повинна спиратись на певні критерії, які є індикаторами визначення оптимального поєднання власних та позикових джерел формування капіталу залежно від цілей діяльності підприємства, а саме: мінімізація середньозваженої вартості капіталу, максимізація рентабельності власного капіталу за однозначної мінімізації ризику. У процесі оптимізації структури капіталу необхідно враховувати кінцевий результат діяльності підприємства, тобто фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування. Залежно від того, як фінансові менеджери ставляться до ризику, залежить вибір підприємством особливих підходів до фінансування своїх активів. Якщо підприємство впевнене у тому, що короткострокові зобов'язання будуть легко поновлені, то, застосувавши агресивний підхід, воно заощадить значні кошти на оплаті запозичень. З іншого боку, коли немає впевненості, що можна буде постійно підтримувати зобов'язання на визначеному рівні (що характерно для вітчизняної економіки), поміркований підхід, або навіть консервативний, буде ефективнішим.

Для різних підприємств, в різних сферах діяльності та за різних умов функціонування підприємства оптимальна структура матиме свої пропорції. Проте під час оптимізації структури капіталу не можна зациклюватись виключно на фінансовій структурі та змінювати співвідношення власного та позикового капіталу. Варто оперувати як трьома основними елементами, а саме грошовими коштами та їхніми еквівалентами, включаючи різні боргові зобов'язання, матеріальними цінностями та людським капіталом, так й кожною їхньою складовою в розрізі часу, вартості, інструментів залучення тощо.